

[Nina Andersen.]

som ideologisk strider mod den vedtagne politiske, sociale eller økonomiske orden. Man måtte videre ikke bruge tvangsarbejde som metode til at hverve og anvende arbejdskraft med henblik på økonomisk udvikling, som middel til opretholdelse af arbejdsdisciplin, som straf for deltagelse i strejker eller endelig som middel til forskelsbehandling på grund af race, social stilling, nationalitet eller religion.

Det var imidlertid, i hvert fald for en del af deltagerne i arbejdskonferencen, klart, at der her manglede bestemmelser om nogle af de senere tiårs metoder — koncentrationslejre og deportation af nationale mindretal — og der blev navnlig fra skandinavisk side arbejdet hårdt for at få dette med ind. Hertil sigtende bestemmelser kom da også ind ved førstebehandlingen, men dette gav anledning til en række forhandlinger mellem De Forenede Nationers repræsentant i Det internationale Arbejdsbureau og De Forenede Nationer som sådan, der mente, at dette område hørte ind under De Forenede Nationers ressort. Jeg hører til dem, som ikke er enig i denne opfattelse. Efter min mening bør det være sådan, at de af FN's organer, som på visse områder kan virkeliggøre eller søge at virkeliggøre det, der står i erklæringen om menneskerettighederne, bør gøre det. Men da jeg ikke havde muligheder for at være med til arbejdskonferencen dette år, kender jeg altså ikke de sidste argumenter, der er kommet frem i sagen, og som har medført, at man trak det pågældende afsnit ud af konventionen.

Jeg synes imidlertid, det er en trøst, at de pågældende landes repræsentanter ikke ville lade dette spørgsmål hvile, men fremsatte og fik vedtaget en resolution, som henledte De Forenede Nationers opmærksomhed på vigtigheden af at overveje, hvilke foranstaltninger der kan gennemføres med henblik på et effektivt forbud mod koncentrationslejre og deportationer af nationale mindretal. Dette spørgsmål er altså stadig holdt levende, og jeg synes, man bør complimentere de nordiske repræsentanter — jeg lærte dem at kende i 1956 — som ansigt til ansigt med betydelige vanskeligheder kæmpede for et princip, som de syntes var rigtigt, et princip, som de vil

holde i hævd og så vidt muligt føre ud i livet.

Det er meget naturligt, at Danmark interesserer sig for ratifikationen af denne konvention, omend der ikke i vort land findes forhold, som falder ind under den; men dels har vi jo FN's erklæring om menneskerettighederne, dels har vi ratificeret den europæiske konvention til beskyttelse af menneskerettighederne, og i begge disse er der bestemmelser om netop dette område, om tvangsarbejde. Det hedder — hvis foranden vil tillade mig at citere det — i FN's erklæring om menneskerettighederne, artikel 4:

„Ingen må holdes i slaveri eller trældom.“

Og det hedder i artikel 5:

„Ingen må underkastes tortur eller grusom, umenneskelig eller vanærende behandling eller straf.“

Der er jo i og for sig en vis korrespondance til artiklerne 22 og 23. I artikel 22 siges det, at ethvert samfundsmedlem skal have ret bl. a. til de økonomiske, sociale og kulturelle rettigheder, der er uundværlige for hans værdighed, og det er klart, at dette at være underkastet tvangsarbejde eller lignende er under et menneskes værdighed. I artikel 23 siges det, at man har ret til frit valg af beskæftigelse. Det er derfor naturligt, at der kommer til at foreligge en rigsdagsbeslutning om ratifikation af denne konvention, og jeg skal anbefale, at dette forslag til beslutning vedtages.

Thisted Knudsen: Jeg kan på mit partis vegne anbefale forslaget, men jeg må sige, at jeg ikke kan gøre det med samme begrundelse som den, bemærkningerne til forslaget giver udtryk for. Dette må ikke betragtes som nogen bebrejdelse mod den højtærede socialminister, men jeg ved ikke, hvor nøje ministeren har studeret bemærkningerne til forslaget. Jeg føler mig dog helt sikker på, at hvis ministeren havde studeret disse bemærkninger grundigt, ville han i hvert tilfælde have strøget et enkelt afsnit eller givet det en anden formulering. Jeg vil gerne citere det pågældende afsnit:

„Da ingen af de i konventionen nævnte former for tvangsarbejde forekommer her i landet, vil Danmark kunne ratificere